

लन figg. — caus. 1) *schliessen* (die Augen, Augenlieder, Blüten): निमीलयत नेत्राणि R. 4, 32, 23. fig. Rr. 6, 26. MĀRK. P. 77, 3. निमीलयामि नयने (so v. a. *ich will geduldig warten*) यावन्न प्रून्या दिशः Spr. 634. न्यमिमीलद्वञ्जनयनं नलिनी Çiç. 9, 11. न्यमीलयत लोचने MBh. 3, 400. 3, 4431. 7, 9355. निमीलयस्व नयने 13, 4787. निमील्य नेत्रे KUMĀRAS. 3, 57. Verz. d. Oxf. H. 237, a, 5. वर्त्म यत्र निमील्यते Suçr. 2, 309, 12. लीलायत्रं न्यमीलयत् KĀVĀD. 2, 261. उन्मीलिताय दृष्टिर्निमीलितेवान्धकारेण MĀKĪH. 14, 14. 48, 23. निमीलितात् Suçr. 1, 235, 8. R. 4, 32, 23. Vikr. 7, 5. KUMĀRAS. 3, 36. MĀRK. P. 62, 30. PAÑĀR. 1, 6, 7. PAÑĀT. 81, 20. 25. 165, 16. Hit. 42, 8. 91, 17. क्रीनिमीलितमुखी: (°दृष्टः ed. Calc.) Ragh. 19, 28. नलिनीवधूभिर्निमीलिताभ्यन्वुरुहेतणानि Spr. 3966. — 2) *die Augen schliessen*: देवी न्यमीलयत् MBh. 1, 4278. 3, 11272. 4, 841. 7, 8388. Bhāg. P. 3, 8, 10. — 3) *Jmd die Augen schliessen heissen*: कालेनैते प्रवध्य निमीलिताः Spr. 776.

— विनि *sich schliessen* oder caus. *schliessen* (die Augen): °मीलितेत्तण KATHĀS. 103, 209. BHATT. 11, 9.

— संनि *schliessen* (die Augen): यं त्वं दृष्ट्वा चतुषो संन्यमोलः MBh. 14, 251.

— प्र *die Augen schliessen* Git. 4, 19. प्रमीलित *geschlossene Augen habend* MBh. 3, 2749. — Vgl. प्रमीला fig.

— सम् 1) *die Augen schliessen*: संमील्य यद्बुवना पर्यसर्पत RV. 1, 161, 12. वाग्यतः संमील्यासिते ÇĀKĪH. Br. 27, 6. PAÑĀV. Br. 7, 7, 15. ĀÇV. Çu. 8, 14. GṚH. 3, 2, 2. संमीलते, संमीलिताय *der die Augen geschlossen hat* TS. 7, 1, 10, 2. — 2) *sich schliessen*, von Blüten: संमीलति न तावद्वन्धनकोषाः ÇĀK. Ch. 43, 4. हृदि संमीलिते (Gegens. विबुद्धे) रात्रौ प्रसुप्तस्य Suçr. 1, 248, 6. — Vgl. संमीलन. — caus. 1) *schliessen* (die Augen u. s. w.): संमील्य नेत्रे KATHĀS. 27, 127. उपात्तसंमीलितलोचन Ragh. 3, 26. KĀM. NITIS. 18, 66. घ्नतिपद्मणिं चाप्यस्याः संमील्यते Suçr. 1, 321, 19. — 2) *die Augen schliessen*: संमीलयतः Ragh. 13, 10. — 3) *die Augen schliessen heissen*, *Jmd den Garaus machen*: मनसिन्नं संमीलयस्तेजसा SĀH. D. 18, 20. विकारश्चैतन्यं भ्रमयति च संमीलयति च UTTARĀMĀK. 17, 5.

मीलन (von मील् n. 1) *das Schliessen der Augen*: शैषौषधस्य (so ist zu lesen) त्वेकस्य कालयोगं स मीलने । यावत्प्रतीक्षते KATHĀS. 41, 14. — 2) *das Sichschliessen* (der Augen, Blüten): दृशोः RATIR. bei MALLIN. zu Kir. 9, 50. SĀH. D. 178. त्रिभुवान्भोजवोधमीलनहेतु (बोध *das Aufblühen*) Verz. d. Oxf. H. 76, a, No. 130. — 3) *ein verdecktes, nur angedeutetes Gleichniss* (vgl. मीलित): मीलनं वस्तुना यत्र वस्त्वत्तरनिगूहनम् PRATĀPAR. 88, a, 7. — Vgl. ल०.

मीलिका in नीलमीलिक; vgl. ज्योतिर्मिलिन.

मीलित (partic. von मील् 1) adj. s. u. मील् simpl. und caus. — 2) n. in der Rhetorik *das verdeckte d. h. unentwickelte, in einem andern Begriff enthaltene, nur angedeutete Gleichniss*: मीलितं यदि सादृश्याद्देद एव न लक्ष्यते KĀVALĀJ. 142, a. z. B.: मल्लिकामाल्यभारिणः सर्वाङ्गीणार्चचन्दनाः नैमवत्यो न लक्ष्यते ज्योत्स्नायामभिसारिकाः *man sieht sie nicht im Mondschein* so v. a. *sie sind so weisssglänzend wie der Mond*. Verz. d. Oxf. H. 208, b, 8. — Vgl. उन्मीलित.

1. मीव्, मीवति; partic. मूत in काममूत; movere.

— घ्रा *schieben, drängen, aufdrücken*: (द्वारः) घ्रा कुमारेण मीविताः *geöffnet, bewegt* TBa. 2, 6, 10. 1. v. l. VS. 28, 13; vgl. auch TBa. 3, 6,

12, 1. घ्रामिवत् *öffnend* ÇAT. Br. 13, 8, 1, 7. — Vgl. घ्रामिवत्क.

— नि *zudrängen, niederdrücken*: वेदं त्वाहं निमीवन्ती नितुदस्तीमराते AV. 5, 7, 7.

— प्र *hinschieben zu, drängen, bewegen*: यद्वस्तेन प्रमीवेत् TS. 2, 6, 9, 2. तं स्तोत्राय प्रमीवति ÇAT. Br. 5, 2, 2, 19. 4, 4, 25.

— प्रति *zurückschieben, zurückdrängen*: पश्चाद्वातं प्रतिमीवति पुरात्रातं ज्ञेयति TS. 2, 4, 9, 1. *zudrücken, zuschliessen* ÇAT. Br. 13, 8, 1, 9.

2. मीव्, मीवति = पीव् (स्यौल्ये) Dhātup. 13, 56.

मीवग *eine best. hohe Zahl* (bei den Buddhisten) Vjūtp. 179. MéI. as. 4, 637.

मीवरं UNĀDIS. 3, 1. adj. *Andern Leid zufügend* (हिंस्र) UGĀVAL. *ehrwürdig* (पूज्य); m. *Heeresanführer* (सेनानी) UNĀDIVR. im SĀMĀKSHIPTAS. ÇKDr.

मीवा f. UNĀDIS. 1, 154. *Eingeweidewurm* UGĀVAL. auch *Wind* (als f.!) nach Einigen UN. in SIDDH. K.; मीवन् m. WILSON und ÇKDr. nach ders. Aut.

मु m. 1) *Band* (vgl. मव्) EKĀKSHARAK. im ÇKDr. ÇABDĀRTHAK. bei WILSON. — 2) Bein. Çiva's HADPAK. im ÇKDr. — 3) *die letzte Befreiung der Seele*. — 4) *Scheiterhaufen*. — 5) *die rothbraune Farbe* ÇABDĀRTHAK. bei WILSON.

मुसल N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 338, b, 2 v. u.

मुकुन्दक m. fehlerhaft für मुकुन्दक *Zwiebel* BHAR. zu AK. 2, 4, 5, 13. ÇKDr.

मुकय m. मुकयै f. P. 4, 1, 63, VArtt. 2. gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41.

मुकारिणा = مقارنة Ind. St. 2, 263. मुकाविला = مقابلة ebend.

मुकु m. = मुक्ति HADPAK. im ÇKDr. Ein zur Erklärung von मुकुन्द erfundenes Wort; Andere nehmen zu dem Endzweck ein indecl. मुकुम् an: मुकुमव्ययं (अव्यय gedr.) मात्तं च निर्वाणमोक्षवाचकम् । तद्ददाति च यो देवो मुकुन्दस्तेन कीर्तितः ॥ मुकुं भक्तिरसप्रेमवचनं वेदसंमतम् । यस्तद्दाति विप्रेभ्यो मुकुन्दस्तेन कीर्तितः ॥ BRAHMAVAIV. P., ÇRIKṚṢṢHĀ-ĠANMAKH. 110 im ÇKDr.

मुकुट n. SIDDH. K. 249, a, 3. 1) *Diadem*, n. AK. 2, 6, 3, 3 (vgl. u. मुकुट). H. 630. HALĀJ. 2, 410. MBh. 1, 1421. 6592. Spr. 348. m. MBh. 3, 11587. 8, 4913. HARIV. 4763. — MBh. 3, 12234. 14402. 4, 190. 2132. 5, 4049. 13, 846. 899. HARIV. 3753. 4895. 6307. R. 1, 43, 41. 6, 77, 29. Ragh. 9, 13. Spr. 2206. VARĀH. BRH. S. 12, 1. 44, 25. 58, 47. BRH. 12, 17. KATHĀS. 45. 152. 50, 207. Git. 7, 42. PAÑĀR. 1, 11, 10. PAÑĀT. 3, 10. 223, 2. VER. in LA. (II) 10, 8. DhŪRTAS. in LA. 66, 17. Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 538, 1. Nach Vjūtp. 139 ist मुकुट *ein mondformiges, kirriit ein spitz zulaufendes und मौलिन ein dreispitziges Diadem*. — 2) m. pl. N. pr. eines Stammes oder einer Völkerschaft: मुकुटानो विगाहनः (कुलपोसनः) MBh. 3, 2732. — 3) m. N. pr. eines Mannes, Abkürzung von RĀJAMUKUṬA, Verz. d. Oxf. H. 182, b, 43. — 4) f. घ्रा N. pr. einer der Mütter im Gefolge Skanda's MBh. 9, 2641. — 5) f. ई = मुकुटी *Schnippchen* ÇABDĀK. im ÇKDr. — 6) n. N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 39, b, 33 (der letzte Buchstabe scheint ट zu sein, aber im Index मुकुटीर्य). — Vgl. त्रि०, प्रताप० (auch KATHĀS. 23, 122. 268), राय०, वज्र०.

मुकुटिन् (von मुकुट) adj. *mit einem Diadem geschmückt* MBh. 7, 4571. 9, 2596. 13, 2276. HARIV. 2297. 14304. घ्र० R. 1, 6, 9 (11 GORR.).

मुकुटेकार्षापण (मु०, loc. von मुकुट. + कार्ष०) n. Bez. einer best. für das